

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-187 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-62/1280-484
Karar Tarihi : 30.9.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Sezin ELÇİN CENGİZ, Hale GÜNDÜZ

C. BAŞVURAN : Şehbal ALPACAR YÜCE
Alpacar Sigorta Aracılık Hizm. Ltd. Şti.
Akdeniz Cd. No:10/404 Konak/İzmir

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : Ziraat Bankası İzmir Tarımsal Bankacılık Şubesi
Gazi Mh. Akçay Cd. Zemin Kat No:190/B 35410
Gaziemir/İzmir

E. DOSYA KONUSU : Ziraat Bankası İzmir Tarımsal Bankacılık Şubesi'nin taşıt kredilerine ilişkin sigortalama işlemlerinde, müşterilerini ilk yıl için sigorta şirketi seçiminde serbest bıraktığı, bununla birlikte birinci yılın sonunda kasko sigortasının yenilenmesi aşamasında bankanın belirlediği sigorta şirketinden sigorta yaptırılmaması durumunda müşterinin kredi faiz oranını artırdığı, bu durumun diğer sigorta şirketleri aleyhine haksız rekabete yol açtığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle; şikâyet edilenin, taşıt kredisi verdiği müşterilerinden ödemelerin yapıldığı ilk yıl için bir talepte bulunmamakla birlikte, ikinci yılda bankanın belirlediği sigorta şirketinden sigorta yaptırılmaması durumunda müşterinin kredi faiz oranını artırdığı iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.7.2010 tarih ve 5626 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 17.8.2010 tarih ve 2010-4-187/İİ-10-344.SEC sayılı İlk İnceleme Raporu, 26.8.2010 tarih ve 10-56 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 10-56/1118-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 20.9.2010 tarih ve 2010-4-187/ÖA-10-344.SEC sayılı Önaraştırma Raporu 22.9.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/385 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-62 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Ziraat Bankası)'nin bireysel kredi hizmetleri kapsamındaki dosya konusu uygulamalarının, 4054 sayılı

Kanun'a aykırılık teşkil etmediği, dolayısıyla hakkında soruşturma açılmasına ihtiyaç olmadığı ve başvurunun reddedilmesi gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Başvuru konusu banka uygulaması, bireysel bankacılık hizmetleri kapsamında tüketicilere verilen araç kredisine ilişkindir. Bu çerçevede ilgili ürün pazarı "bireysel kredi hizmetleri" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Ziraat Bankası'nın bireysel kredi hizmetleri ülke içinde aynı şekilde gerçekleştirildiğinden, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

Başvuru konusu uygulamada, Ziraat Sigorta A.Ş. (Ziraat Sigorta)'nin acenteliğini yapan Ziraat Bankası İzmir Tarımsal Bankacılık Şubesi, aynı anda hem sigorta işlemlerini gerçekleştirip hem de kredi vermek suretiyle iki ticari faaliyeti birden yürütmektedir. Esasen, bankalar, acentelik geliri elde etmek ve sermayesine çoğu zaman büyük oranda ortak oldukları sigorta şirketlerinin kârlarından pay alabilmek için, kullandırdıkları kredilere karşılık aldıkları teminatların sigortalanması işleminin, acenteliklerini yaptıkları sigorta şirketi tarafından yapılmasını tercih etmektedirler. Bu durumun, acentelik ve kâr payı geliri getirmesi, çalışma kolaylığı ve güvence sağlaması nedenleriyle rasyonel ve bankaların ticari çıkarları gereğidir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerini; 6. maddesi ise bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasını yasaklamaktadır.

Dosya konusunun, Ziraat Sigorta ve Ziraat Bankası'nın aynı ekonomik bütünlük içinde yer alması da göz önünde bulundurularak, 4054 sayılı Kanun'un teşebbüsler arası anlaşma ve uyumlu eylemler ile teşebbüs birliklerinin kararları neticesinde rekabetin sınırlandırılmasını yasaklayan 4. maddesini ihlal edecek nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır. Ayrıca dosya konusunun, Ziraat Bankası'nın 2008 ve 2009 yılları için sırasıyla %... ve %... olan ilgili pazardaki paylarının, hâkim durumun varlığını öne sürmek için yeterli bulunmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 6. maddesi anlamında bir ihlal teşkil etmesi mümkün görülmemektedir.

Konuya ilişkin olarak daha önceki yıllarda yapılan şikâyetler üzerine, alınan bir Kurul Kararı çerçevesinde hazırlanan Sektör Araştırma Raporu 6.7.2004 tarih ve 04-45 sayılı Rekabet Kurulu Toplantısı'nda görüşülmüş ve inceleme konusu olaya

10-62/1280-484

rekabet hukuku araçları kapsamında müdahale edilmesinin yerinde olmayacağına karar verilmiştir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

90